

Det kongelige finansdepartement
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref
02/416 SL tli/KR

Vår ref (bes oppgitt ved svar)
2003/2100-2 KBE/-

Dato
19.01 2004

HØRINGSNOTAT OM UTLIVERING AV OPPLYSNINGER FRA FOLKEREISTERET

Datatilsynet viser til høringsbrevet av 05.11 2003

For å få utlevert folkeregisteropplysninger ved enkelthenvendelser, må man gjøre rede for en saklig grunn, i tillegg må den som henvender seg ha nok opplysninger til at det kan foretas et entydig søk. Tilsynet har ingen innvendinger til dagens praksis knyttet til enkelthenvendelser.

Personverntrusselen er imidlertid langt større ved utlevering av opplysninger om flere personer, såkalte masseopplysninger.

Etter tilsynets oppfatning er det svært uheldig å åpne for en fri tilgang til opplysningene i folkeregisteret, herunder de opplysninger som ikke er underlagt taushetsplikt. Faren for misbruk av opplysningene er så absolutt tilstede. Generelt er det en dårlig personvernmessig løsning at registre som man er lovpålagt å være registrert i, åpnes for allmennheten.

Datatilsynet er av den oppfatning at den beste løsningen sett hen til personvernet, er at folkeregisteret må vurdere om etterspørre har et saklig behov for opplysningene. Dette samsvarer med ordningen som den praktiseres i dag. Slik tilsynet ser det er det imidlertid behov for en mer liberal løsning når formålet er å sikre opplysningskvalitet.

Det er et viktig personvernprinsipp at opplysningene er korrekte og oppdaterte, jf personopplysningslovens § 11 bokstav e. Ytterligere går det klart frem av personopplysningslovens formålsbestemmelse, at tilstrekkelig kvalitet på opplysningene er et grunnleggende personvern hensyn.

Det sentrale folkeregisteret er trolig det registeret i landet hvor det finnes mest oppdatert kunnskap om enkeltpersoner, herunder eksempelvis opplysninger om navn og hvor vi bor. Ved begrenset tilgang til opplysningene i folkeregisteret, er det vanskelig for behandlingsansvarlig å sikre at personopplysningene har tilfredsstillende kvalitet. Det er for eksempel uheldig for personvernet at markedsførere ikke får oppdatere sine databaser med opplysningene fra folkeregisteret.

Det å gi tilgang til korrekte opplysninger er mindre krenkende sett fra et personvernmessig ståsted, enn om eksempelvis postutsendelser blir sendt til avdøde personer eller om et inkassokrav sendes til feil person.

Datatilsynets oppfatning er at de som allerede har opplysninger, bør få bistand fra folkeregisteret til å kvalitetssikre disse. En slik løsning innebærer at opplysningene i aktørens eget register blir kontrollert opp mot folkeregisteret, såkalt "vasket", uten at det skjer en utlevering. Folkeregisteret vil med andre ord få en funksjon som et slags kvalitetssikringsregister. Dette forslaget samsvarer med tolkningen fra Justis- og politidepartementet høsten 2002, som det er referert til i høringsnotatet.

Reservasjon mot direkte reklame vil bli mer effektivt dersom også markedsførere får kontrollert sine kundelister mot folkeregisteret, idet reservasjonsregisteret i Brønnøysund benytter folkeregistrert adresse.

Registrering i det sentrale reservasjonsregisteret skjer ved hjelp av fødselsnummer. Det er derfor et problem at de som plikter å vaske sitt register mot reservasjonsregisteret, ikke får tilgang til fødselsnummer. Personopplysningslovens § 12 andre ledd, gir Datatilsynet kompetanse til å bestemme at fødselsnummer skal brukes for å sikre tilstrekkelig kvalitet på opplysningene. Bestemmelsen bygger i henhold til forarbeidene på en oppfatning om at personvernet i mange sammenhenger er tjent med at det er sikkerhet med hensyn til hvilke personer de aktuelle opplysningene knytter seg til. Fødselsnummer er verken taushetsbelagt eller å regne som en sensitiv personopplysning. Likevel oppleves fødselsnummer av mange som følsomt og svært personlig. Slik tilsynet ser det, er det enten behov for å endre praksis for registrering i det sentrale reservasjonsregisteret slik at registrering ikke knyttes til fødselsnummer, eller så bør det åpnes for at markedsførere får utlevert fødselsnummer på strenge og angitte vilkår, eventuelt at kontrollen mot fødselsnummer settes til en betrodd tredjepart. Dette fordi reservasjonsregisteret ikke fungerer optimalt per i dag.

I henhold til § 37 i forskrift om folkeregistrering, kan man ved skriftlig søknad, få innvilget en sperring mot utlevering av opplysninger om enkeltpersoner. Tilsynet finner grunn til å understreke at det er veldig viktig med informasjon om denne rettigheten. Spesielt hvis en endring av dagens regelverk åpner for en større grad av tilgang til registeret, enn hva som er tilfellet i dag.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Katrine Berg
rådgiver
(saksbehandler,
telefon 22 39 69 00)